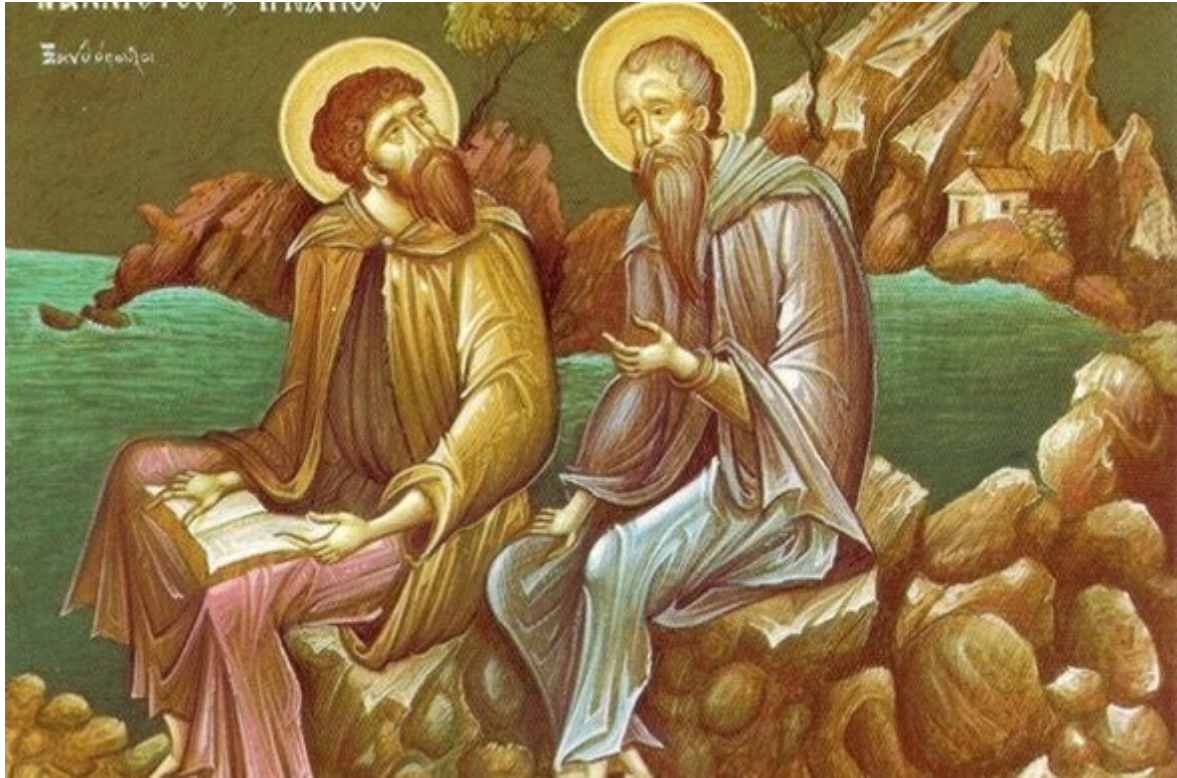

Για την μετάνοια, τον φόβο, την αγάπη, το πένθος, τα δάκρυα και την αυτομεμψία

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Άγιος Κάλλιστος και Άγιος Ιγνάτιος (οι Ξανθόπουλοι)

Μέθοδος και κανόνας ακριβής για όσους διαλέγουν την ησυχαστική ζωή

Συνέχεια από εδώ: <https://www.pemptousia.gr/2025/11/prepei-na-symfilionesai-amesos-m-ekeinon-pou-se-lypise-i-ton-lypises-kai-na-metanoeis-me-tin-psychi-sou/>

Η μετάνοια, ο φόβος, η αγάπη, το πένθος, τα δάκρυα και η αυτομεμψία

81. Και εξακολουθεί ο άγιος Ισαάκ: «Η μετάνοια είναι το πλοίο· ο φόβος είναι ο κυβερνήτης του· η αγάπη είναι το θεϊκό λιμάνι. Ο φόβος λοιπόν μας επιβιβάζει στο πλοίο της μετάνοιας, μας περνά από τη βρωμερή θάλασσα του βίου και μας οδηγεί προς το θεϊκό λιμάνι που είναι η αγάπη, όπου φτάνουν όλοι όσοι κοπιάζουν και είναι φορτωμένοι με τη μετάνοια.

Κι όταν φτάσουμε στην αγάπη, φτάσαμε στον Θεό· ολοκληρώθηκε ο δρόμος μας και περάσαμε στη νήσο που βρίσκεται απέναντι από τον κόσμο, όπου είναι ο Πατέρας και ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα».

Για το κατά Θεόν πένθος λέει ο Σωτήρας: «Μακάριοι όσοι πενθούν, γιατί αυτοί θα παρηγορηθούν».

Για τα δάκρυα πάλι γράφει ο άγιος Ισαάκ: «Τα δάκρυα στην προσευχή είναι σημάδι του ελέους του Θεού, το οποίο αξιώθηκε η ψυχή με τη μετάνοιά της, και ότι η μετάνοιά της έγινε δεκτή και άρχισε η ψυχή να περνά μέσα στην πεδιάδα της καθαρότητας με τα δάκρυά της. Αν δεν αφαιρεθούν από τον άνθρωπο οι λογισμοί των προσκαίρων και δεν πετάξει μακριά την ελπίδα του κόσμου και δε γεννηθεί μέσα του η καταφρόνηση του κόσμου και δεν αρχίσει να ετοιμάζει τα χρήσιμα εφόδια για την έξοδο από το σώμα και δεν αρχίσουν να κινούνται στην ψυχή λογισμοί για τα μετά το θάνατο, δεν μπορούν τα μάτια να δακρύζουν. Τα δάκρυα προέρχονται από την καθαρή και απερίσπαστη εσωτερική μελέτη και από τους πολλούς και συνεχείς λογισμούς που γίνονται χωρίς παρέκκλιση και από κάποιο λεπτό λογισμό που γίνεται στη διάνοια και με τη μνήμη του προξενεί λύπη στην καρδιά. Απ' όλα αυτά πληθαίνουν και αυξάνονται τα δάκρυα όλο και περισσότερο».

Επίσης ο Ιωάννης της Κλίμακος λέει: «Όπως η φωτιά καίει τα χόρτα, έτσι και το αγνό δάκρυ κάθε ακαθαρσία σωματική ή ψυχική. Ας δώσουμε στον εαυτό μας τα καθαρά και άδολα δάκρυα της μνήμης του θανάτου μας, γιατί σ' αυτά δεν υπάρχει απάτη του πονηρού ή έπαρση, αλλά μάλλον κάθαρση και προκοπή της αγάπης προς τον Θεό και ξέπλυμα της αμαρτίας και απάθεια».

Ακόμη λέει: «Μην έχεις πεποίθηση στα δάκρυά σου πριν καθαρθείς τελείως. Δεν μπορείς να έχεις εμπιστοσύνη στο κρασί που το κλείνεις στον ασκό μόλις βγήκε από το πατητήρι».

Ακόμη: «Τα δάκρυα που προέρχονται από το φόβο, από μόνα τους φυλάγονται· τα δάκρυα όμως της αγάπης, πριν από την τέλεια αγάπη, μπορεί ίσως κάποιος να τα χάσει, εκτός αν η άσβηστη φωτιά της αγάπης κατά την ενέργειά της φλογίσει υπερβολικά την καρδιά. Και είναι άξιο θαυμασμού πώς το κατώτερο (τα δάκρυα του φόβου) είναι στην ώρα του πιο ασφαλές».

Και πάλι: «Τα δάκρυα της μνήμης του θανάτου γεννούν το φόβο. Από το φόβο γεννιέται η αφοβία και τότε φανερώνεται η χαρά. Όταν λήξει η ακατάληπτη χαρά, τότε ανατέλλει το άνθος της οσίας αγάπης».

Για την αυτομεμφία τώρα, λέει ο μέγας Αντώνιος: «Αυτή είναι η μεγάλη εργασία

του ανθρώπου, να αναλάβει το σφάλμα του μπροστά στον Θεό και να περιμένει πειρασμό μέχρι την τελευταία του αναπνοή».

Και άλλος Άγιος, όταν ερωτήθηκε «τι καλό βρήκες, πάτερ, στη μοναχική σου ζωή;», απάντησε: «Το να κατηγορώ τον εαυτό μου σε όλα».

Εκείνος που τον ερώτησε, επαίνεσε την απάντηση λέγοντας: «Πράγματι, άλλος δρόμος από αυτόν δεν υπάρχει».

Και ο αββάς Ποιμήν είπε: «Όλες οι αρετές εισήλθαν με στεναγμούς σ' αυτόν τον κόσμο. Πάρε μία από αυτές, και χωρίς αυτή με κόπο μπορεί να σταθεί ο άνθρωπος».

Τον ερώτησαν ποια είναι αυτή, και απάντησε: «Το να κατηγορεί ο άνθρωπος πάντοτε τον εαυτό του». Και πάλι είπε: «Εκείνος που κατηγορεί τον εαυτό του, ό,τι και να του συμβεί, είτε ζημία είτε εξευτελισμός είτε οποιαδήποτε θλίψη, θεωρεί από πρώτα τον εαυτό του άξιο γι' αυτά και ποτέ δεν ταραίζεται».

Από την «Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών», τόμος ε', των εκδόσεων, το Περιβόλι της Παναγίας. Μετάφραση Αντώνιος Γαλίτης.

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)